

kæmpet for de Principer, som jeg nu har fremsat her, og som havde fundet Tilslutning af den høitagtede Minister. Der er vistnok en Nuance i vorre Opfattelser, og skjøndt den ikke er betydelig, er den dog tilstede; jeg har en anden Maade end den høitærede Minister at søge at komme til Rindskab om, hvorvidt der er Trang iblandt den her omhandlede Klasse af Befolkningen, som jeg har Leilighed til daglig at komme i Berøring med, og hvoraf jeg taler med Mange. Jeg har som sagt en anden Veie at gaae. Sparekasserne, som den høitagtede Minister omtalte, have meget Lidet med denne Klasse af Befolkningen at bestille, og dersom man kunde sortere Indskyderne efter deres forskjellige Livsstillinger, vilde man see, at Haandværksvendenes Klasse har langt mindre med Sparekasserne at gjøre end Thende-klassen. Haandværksvendenes Klasse søger at fikke sig ad andre Veie, da Forholdet ikke er saaledes, at de kunne lægge Noget op. Jeg har selv staaet i Spidsen for en Forening, som stiftede en Sygekasse, hvori mange hundrede Familier af denne Klasse indskyde ikke saa Lidet; det er deres Sparekasse. Hvad den offentlige Understøttelse angaaer, maa man erindre, at de Tal, som bleve fremsatte af den høitagtede Minister, jo bevise, at der er Nød, men dernæst maa man tænke sig, hvorledes Forholdet er i Hovedstaden. Arbeiderbefolkningen i Hovedstaden bestaaer af tvende Dele: den ene er en Befolkning, som har meget let ved at søge offentlig Understøttelse — dens Størrelse bliver omtrent den samme de forskjellige Aar, lidt Mere eller lidt Mindre gjør ikke noget til Sagen — dernæst er der en Befolkning, som i de sidste 10 Aar med en i høieste Grad agtbærdig Stræben søger at undgaae offentlig Understøttelse, fordi der i denne Klasse af Borgere Dag for Dag mere og mere udvikler sig Kjærlighed til vore Institutioner og Lyst til at bevare deres Borgerrettigheder for at kunne udøve dem, hvilken Ret de jo miste ved at modtage offentlig Un-

derstøttelse. Det er Noget, Enhver veed, der kender f. Ex. Fabrikarbejderne (som under gunstige Forhold kunne have en usædvanlig god Fortjeneste) eller Svendene i de store Laug, at de hellere taale Mangel, ja Sult og Nød, end de forlange offentlig Understøttelse; og spørger man dem, hvorfor de ikke forlange den, svare de: Nei! vi miste jo da vor Stæmmeret, vor Ret som Bølgere og blive ikke som andre Borgere. — Forholdet er for Diebliffet efter min Overbevisning kommen til en Øvelighed, og det er ganske vist en stor Sandhed, der er bleven udtalt af den paagældende Embedsmand med Hensyn til Udlaanene ved Assistentshuset, at Grunden til, at Panternes Antal er gaaet tilbage, er den, at de Klaser, der behøvede det, ikke have Mere at sætte ud. Beviset for, at der er færre Panter udsatte iaar end ifjor, vil tillige være et Bevis for, at der er større Nød. — Jeg vil ret indstændigt bede den høitagtede Minister om ikke at troe, at jeg meente, eller at det paa nogen Maade kunde falde mig ind, da jeg nævnte 7 Millioner Rd. i Forbindelse med den kjøbenhavnske Commune, at det vilde være rigtigt og forsvarligt, at omtale det som Noget, der kunde forlanges, eller at sige, at naar Helsingør havde faaet saa og saa Meget, skulde Kjøbenhavn have forholdsvis lige saa Meget; jeg omtalte kun, for at vise, at Staten var kommen Communen til Hjælp, at det var en stor Hjælp Helsingør havde faaet, uden at det dog, jeg maa gjen tage det, kunde falde mig ind at forlange, at en lignende skulde ydes Kjøbenhavn. Jeg har aldrig tænkt derpaa, og jeg maa protestere imod, at der i mine Ord skulde have ligget noget Forlangende om en Ydelse af Noget, der kunde kaldes Hjælp i den Forstand. Det ligger navnlig i de Folks Tankegang, i hvis Navn jeg tilbeels har Ret til her at tale, at ligesom en saadan Hjælp vilde være sørgelig og nedværdigende for dem, vilde det være Noget, de vilde slyde fra sig paa det Bestemteste.